

ประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น :
กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

Efficiency of Good Governance of Local Administration Organizations :
A Case Study in MuangBuriramDistrict, Buriram Province

ธัญญรัตน์ พุทธิพงษ์ชัยชาญ¹

จิรัญญา สนิทวัฒนากุล²

^{1,2}สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ตำแหน่ง และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการสุ่มจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 400 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามเป็นการตรวจสอบรายการและประเมินค่า และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการแจกแจงความถี่หาร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างใช้ T-test และ F-test ส่วนข้อมูลจากเทคนิคการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์แบบอุปมาน ผลการวิจัย พบว่า การบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เมื่อเปรียบเทียบแยกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ/ตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ส่วนข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์พบว่า ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำข้อบัญญัติที่ทันสมัย ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น เฟสบุ๊ก ควรปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเต็มเวลาและควรมีการบูรณาการการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง และการจัดสรร ตำแหน่งบุคลากรให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ , การบริหารบ้านเมืองที่ดี , ธรรมาภิบาล

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the effectiveness of good governance of local administrative organization in MuangBuriram district, Buriram province, 2) to compare people's opinions towards the effectiveness of good governance classified by genders, age, educational backgrounds, and

occupations/ positions, and 3) to study people's opinions and recommendations towards the effectiveness of good governance in six aspects, namely Rule of Law, Ethic, Transparency, Participation, Responsiveness, and Value for Money. There were two sample groups. The first group that completed a questionnaire consisted 400 people who were randomly selected from the population having the right to vote. The second group interviewed was composed of 20 people selected via purposive sampling. The research instrument was a questionnaire with two parts: checklist and rating scale. Frequency, percentage, mean, and standard deviation were used to analyze the data from the questionnaire and its reliability was 0.985. T-test and F-test were used to make a comparison. The data obtained from the interview was analyzed by using the analytic induction. The findings showed that the overall opinions on good public administration of local administrative organizations in MuangBuriram district, Buriram province was at a high level in six aspects. Having compared their opinions by genders, age, educational backgrounds, and occupations/ positions, there were significant differences in overall and in each aspect. Moreover, the interview data revealed opinions and recommendations that the local administrative organization should update its legislation, and promote news and information through social media such as Facebook. Additionally, the officers should work dedicatedly and full time. The working procedures should be integrated with nearby local administrative organizations and the allocation of personnel's positions should be appropriate to their duties.

Keywords: effectiveness, good public administration, good governance

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และ พ.ศ.2550 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาล โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น ชุมชน และในทุกระดับตั้งแต่ร่วมรับรู้ไปจนถึงร่วมทำและร่วมรับผลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาหน่วยงาน ดังนั้น ปัจจุบันหน่วยงานทุกหน่วยงานของภาครัฐจะต้องมีการกำหนดแผน ทำแผนเพื่อเป็นเข็มทิศหรือแผนการปฏิบัติงาน เพื่อความสำเร็จของแต่ละองค์กร แม้แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีพระราชบัญญัติการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในปี พ.ศ. 2548 จึงทำให้ท้องถิ่นทั่วประเทศต้องจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นแนวทางของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ โดยในแผนนั้นจะกำหนดยุทธศาสตร์ซึ่งจะเป็นกรอบใหญ่ๆ หรือหลักกว้างๆ เกี่ยวกับการบริหารแต่ที่สำคัญที่สุดคือมีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีหลักคุณธรรม จุดมุ่งหมายของผู้นำคือการทำให้คนอื่นมีความผูกพันต่อการใช้พลังอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและความสำเร็จ โดยอ้างคำกล่าวของ Peter Drucker ที่ว่า “ภาวะผู้นำไม่ได้หมายถึงบุคลิกภาพเพื่อการดึงดูดใจ ไม่ใช่เพื่อผูกมิตรและไม่ใช่เพื่อมีอิทธิพลต่อคนอื่น แต่ภาวะผู้นำหมายถึงการยกระดับคนให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้นและยกระดับการปฏิบัติที่สูงกว่า

มาตรฐาน” ซึ่งการที่จะทำเช่นนั้นได้ ผู้นำต้องมีความสามารถในการบูรณาการสาระ (Essence) และรูปแบบ (Form) เข้าด้วยกันอย่างสมดุลโดยสาระหมายถึงลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำ ส่วนรูปแบบหมายถึงสิ่งที่ผู้นำพูดและทำ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำมีอยู่ 16 ลักษณะ จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มที่ผู้นำจะต้องแสดงออกอย่างยึดถือเป็นค่านิยมหลัก(Core Value) คือ 1) ลักษณะส่วนบุคคล (Personal Character) ที่จะทำให้เกิดความหลากหลายได้อย่างมั่นคงและเด็ดเดี่ยว 2) ลักษณะทางสังคม (Social Character) ที่แสดงถึงความเคารพคนอื่น ความเห็นอกเห็นใจและการให้คุณค่าต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ลักษณะทางองค์กร (Organizational Character) ที่แสดงถึงการให้ความสำคัญต่อความต้องการขององค์กรและลูกค้ามากกว่าความต้องการส่วนตัว ลักษณะหรือสาระ (Essence) ดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลทุกประเภท ซึ่งนักวิชาการบางท่านเห็นว่าไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้ แต่เขาเห็นว่ากระทำได้แต่ไม่ใช่ด้วยวิธีการเดียวกับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำอื่นๆ (Leadership Skills) แต่จะต้องให้ผู้นำยอมรับระบบค่านิยมของตนเอง เพิ่มความตระหนักในตนเองเสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิตให้ตนเองและหยุดรูปแบบการคิดแบบเก่า ด้วยวิธีการผสมผสานระหว่างการให้เกิดประสบการณ์ (Experience) การฝึกสอน (Coaching) และการสนับสนุน (Support) ที่จะทำให้อำนาจการกระทำก่อให้เกิดการพัฒนาถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ผู้นำหรือภาวะผู้นำจะเกี่ยวข้องกับ การเมืองการบริหารภาครัฐ (Wilson Learning Worldwide Inc, 2006, unpagged)

สำหรับการเมืองการบริหาร คือ พฤติกรรมตามธรรมชาติของมนุษย์ และเป็นกิจกรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยต่างพยายามแข่งขัน ต่อสู้ และแสวงหา อำนาจรักษา เพื่อแผ่ขยายหรือเพิ่มพูนอำนาจหรืออิทธิพลและจักได้มีโอกาสเป็นผู้จัดสรรอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ หรือสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ในฐานะที่เป็นสิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่ดีหรือเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับสังคม กล่าวเฉพาะกรณีของนักการเมือง นักการเมือง คือ ผู้ที่แข่งขัน ต่อสู้ และแย่งชิงกันแสวงหาอำนาจ เพื่อให้ตนได้รับโอกาสเข้ามาเป็นฝ่ายบริหารหรือเป็นผู้บริหาร และจะได้มีโอกาสเป็นผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะนโยบายของอำนาจฝ่ายบริหาร ก่อนที่จะใช้อิทธิพลหรืออำนาจในการจัดสิ่งที่มีคุณค่าหรือผลประโยชน์ในสังคม ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด โดยถือว่าเป็นการใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่ถูกต้อง เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่ดี หรือเป็นแนวทางที่เหมาะสมดีแล้วสำหรับสังคม พร้อมทั้งการควบคุมและกำกับดูแลให้มีการนำนโยบายสาธารณะของฝ่ายบริหารไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในขณะที่การบริหาร คือ ความพยายามของมนุษย์ ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในการร่วมมือกันปฏิบัติการหรือดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจหมายถึง วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายของฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ตามระบบการเมืองการปกครองและการบริหารในระบบประชาธิปไตย การบริหารในระบบราชการหรือการบริหารราชการ หมายถึง การดำเนินงานในการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ การดำเนินงานด้านการบริหารจึงหมายถึงการร่วมกันปฏิบัติงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการนำนโยบายของผู้มีอำนาจหรือนโยบายของฝ่ายบริหารที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายของฝ่ายบริหาร และบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของผู้มีอิทธิพลและอำนาจในฝ่ายบริหารหรือผู้บริหาร ถ้าหากพิจารณาในมิติของนโยบายสาธารณะ (กุลธนา รัตนพงศ์, 2548, หน้า 7)

อย่างไรก็ตาม การจะปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารของผู้บริหารให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีปัจจัยในการดำเนินงาน เรียกว่า ทรัพยากรบริหาร (Management Resources) ซึ่งได้แก่คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรกล (Material and Machine) และการบริหาร

(Management) หรือ 4Ms ในอดีต แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันนอกจากทรัพยากรทั้ง 4 ประการ ยังคงมีความสำคัญอยู่เช่นเดิมแล้ว การดำเนินงานขององค์กรจำเป็นต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือที่เรียกกันในภาคธุรกิจเอกชนว่า “การตลาด” (Marketing) เทคโนโลยี (Technology) และสารสนเทศ (Information) ด้วย ซึ่งในบรรดาทรัพยากรบริหารดังกล่าวนี้ถือได้ว่า คน หรือ มนุษย์มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคคลเป็นผู้ที่มีสติปัญญา ความสามารถ ศักยภาพในการใช้ทรัพยากรบริหารอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและบรรลุความสำเร็จได้ตามเป้าหมายขององค์กร ฉะนั้น การจะบริหารงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้จะต้องมีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่บริหารได้ยากที่สุดเพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีความสามารถที่โดยเฉพาะสมรรถนะในการปฏิบัติงานและจิตใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยหากจะพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว สามารถจะแบ่งบุคลากรออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผู้ที่มีความสามารถ (Able) กับผู้ที่ยังไม่มีความสามารถ (Unable) ที่จะทำงานได้ทำงานเป็น และถ้าหากพิจารณาในด้านจิตใจแล้วสามารถแบ่งบุคลากรออกได้เป็น 2 กลุ่มเช่นกัน ได้แก่ บุคลากรที่มีจิตใจพร้อมที่จะทำงาน (Willing) กับบุคลากรที่มีจิตใจไม่พร้อมที่จะทำงาน (Unwilling) และถ้าหากนำเอามิติทางด้านความสามารถมาสัมพันธ์กับมิติด้านความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะทำงานแล้ว (เฉลิมพงษ์ มีสมนัย, 2553, หน้า 11)

สำหรับแนวคิดเรื่องบริหารที่ดี เป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่มีจุดร่วมกัน คือความสงบสุขของประชาชนเสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหามากมาย อาทิ ปัญหาการงาน หนี้สิน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเสพติด ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานทุกภาคส่วน จึงจำเป็นต้องบูรณะและสร้างระบบบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้นใหม่ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญคือความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น (พระมหาสุชาติ ธีรปัญญา, 2546) ดังนั้น สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติทั้งนี้จาก ความสำคัญของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยยึดหลักธรรมาภิบาลจึงเป็น หัวใจสำคัญของการปฏิบัติงานทุกองค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จำเป็นที่จะต้องนำแนวทางการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริการประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นของตนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ อาทิ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล รวมแล้วมีจำนวนถึง 209 แห่งการบริหารการปกครองขององค์กรเหล่านั้น ปัจจุบันได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เมื่อครั้งที่กระทรวงมหาดไทยได้ใช้พระราชบัญญัติการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังได้กล่าวมาแล้ว การทำแผนเป็นการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่จะดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง สำหรับยุทธศาสตร์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นส่วนใหญ่จะมีไม่ต่ำกว่า 7 – 8 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน และหนึ่งในยุทธศาสตร์เหล่านั้น มีด้านหนึ่งที่ทำ จัดทำไว้ คือยุทธศาสตร์ด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดีหรือยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร ยุทธศาสตร์ด้านนี้ กล่าวได้ว่าเป็นบทบาทของผู้บริหารโดยตรงคือ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง

บทบาทของนักการเมือง นักบริหาร หรือข้าราชการทั่วไป ล้วนแต่ต้องมีหลักยึดถือในการปฏิบัติงานคือ หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักทั้ง 6 ประการนี้ คือสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องยึดถือหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นปี พ.ศ. 2560 นี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งปฏิบัติตามแผนพัฒนาสามปีอีกรอบหนึ่ง คณะผู้วิจัยอยากจะทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้บ้าน ใกล้ตัวประชาชนมากที่สุดนั้น ได้ดำเนินการด้านเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร และจากกระแสจะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งของอำเภอเมืองบุรีรัมย์ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีการทุจริตคอร์รัปชัน ผู้บริหารไม่มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่สนใจการเป็นอยู่ของประชาชน ใช้เงินงบประมาณไปอย่างฟุ่มเฟือย โดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อประชาชนในท้องถิ่น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบว่าในระยะเวลาที่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ได้ปฏิบัติงานและกำกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้วยวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร ถ้าได้ผลเป็นประการใดจะได้นำเสนอต่อหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลที่สนใจ หรือที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

3. สมมุติฐานของการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ/ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน

4. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี 6 หลัก คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

5. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาที่เขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ทำให้ทราบความแตกต่างความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

3. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของสังคม

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 19 ตำบล จำนวน 163,844 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบุรีรัมย์, 2559, ไม่มีเลขหน้า)

2. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น จึงแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 148) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามตำบลต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสัมภาษณ์ได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยการกำหนดเป็นโควตา (Quota) จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ข้าราชการการเมือง จำนวน 5 คน พนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ข้าราชการอื่นจำนวน 5 คน ประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะของแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบปลายปิด (Close-ended Question) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบหรือตรวจสอบรายการ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ สถานภาพทางสังคมโดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบบสอบถามได้มีการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985 ส่วนแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบ มีโครงสร้างโดยกำหนดประเด็นหรือข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลกรณีแบบสอบถามผู้วิจัยทำหนังสือจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

100 ส่วนการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีการจดบันทึกและบันทึกเทปไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในกรณีข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

5.2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ T-test Independent

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอายุระดับการศึกษาและอาชีพ/ตำแหน่ง วิเคราะห์โดยใช้ F-test

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยนำประเด็นย่อยมาพิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง เพื่อหาข้อสรุปส่วนข้อเสนอแนะได้รวบรวมเป็นความเรียงนำเสนอเช่นเดียวกัน

7. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนมากเป็นประชาชนทั่วไป

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกันโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใสด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติ โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึงและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความชัดเจน การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความสุภาพอ่อนโยน มีความซื่อสัตย์สุจริตยึดมั่นในหลักศีลธรรมและจริยธรรม และมีจิตสำนึกยึดมั่นหลักการและภาคภูมิใจต่อการให้บริการประชาชน

2.3 ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บภาษีและจัดสรรงบประมาณ กระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม รวมทั้ง การบริหารงานมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเป็นหลักและกระบวนการทำงาน เปิดเผย ตรงไปตรงมา สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน ผู้บริหารงานและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังและนำข้อเสนอแนะข้อร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้เสีย ไปดำเนินการอย่างรวดเร็วและเต็มความสามารถและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการกุศลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยความเต็มใจ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และการให้บริการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรการบริหารขององค์กรอย่างคุ้มค่าของเงินที่ใช้จ่ายไปอีกทั้งการจัดอาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ จัดได้มีความเหมาะสมและทันสมัย และผลที่ได้รับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมาะสมกับเวลาและงบประมาณที่ลงไป

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ จำแนกตามอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา และจำแนกตามอาชีพ/ตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 6 ด้าน

4. ความคิดเห็นจากการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ พบว่า

4.1 ผลจากการสัมภาษณ์ ข้าราชการการเมือง พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการอื่น และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรมการบริหารงานตามหลักนิติธรรมมีอยู่มาก โดยการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ มีกระบวนการจัดทำประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมถึงการรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ด้านหลักคุณธรรม มีการบริหารงานตามหลักคุณธรรมอยู่มากโดยที่พนักงานและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสุภาพและให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม ด้านหลักความโปร่งใส มีการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสมาก โดยการบริหารงบประมาณและการจัดทำโครงการต่างๆ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบหรือตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปีและการเปิดเผยต่อสาธารณะ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรมีการบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมอยู่มาก โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นการร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมสภา รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบต่อผู้มาฝาก ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำโครงการ/กิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามที่กำหนดไว้และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับฟังปัญหาของประชาชน และพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยความเต็มใจด้านหลักความคุ้มค่า มีการบริหารงานตามหลักหลักความคุ้มค่าอยู่มาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดเป้าหมายและแผนดำเนินงาน มีระยะเวลา กำหนดชัดเจน เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ให้ซ้ำซ้อนและใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงมีการสำรวจความพึงพอใจของพนักงานต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

4.2 ข้อเสนอแนะจากการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ พบว่า ข้าราชการการเมือง พนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการอื่น และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรมพบว่า กระบวนการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ มีจัดทำประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมถึงการรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ทั้งนี้ ควรจัดทำข้อบัญญัติที่ทันสมัย และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติผ่านเว็บไซต์และเฟสบุ๊คของหน่วยงาน ด้านหลักคุณธรรมมีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม พนักงานและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสุภาพ และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ทุกกลุ่ม เพื่อให้ได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันด้านหลักความโปร่งใส มีการบริหารงบประมาณและการจัดทำโครงการต่างๆ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบหรือตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปี และการเปิดเผยต่อสาธารณะ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมสภา รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านหลักความรับผิดชอบต่อผู้มาฝาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำโครงการ/กิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามที่กำหนดไว้และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับฟังปัญหาของประชาชน และพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยความเต็มใจ ด้านหลักความคุ้มค่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดแผนดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ให้ซ้ำซ้อนและใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงมีการสำรวจความพึงพอใจของพนักงานต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรมด้านหลักความโปร่งใสด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อผู้มาฝาก ด้านหลักความคุ้มค่า มีประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมือง ที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหาร ข้าราชการการเมืองและ

พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารงานขององค์กรประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถนัด เดชทรัพย์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากทั้ง 6 หลัก เพราะว่าทั้งผู้บริหาร พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานได้ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารงานขององค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการศึกษาของสุพจน์ เจริญขำ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อพิจารณาในด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จากผลการศึกษาด้านหลักนิติธรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อบัญญัติและเทศบัญญัติและให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น รวมถึงมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง อีกทั้งยังมีการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนแล้วเร่งดำเนินการ ทำให้ได้รับการยอมรับจากประชาชน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์, พระ รตนิโก (ศรีวิชา) (2556) ซึ่งศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าหลักนิติธรรม โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากการบริหารงานตามกฎหมายข้อบังคับต่างๆด้วยความถูกต้องความดีงามเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม

2.2 จากผลการศึกษาด้านหลักคุณธรรมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความสุภาพอ่อนโยนและการบริหารงานได้รับการยอมรับในด้านความยุติธรรมและความเป็นธรรมจากประชาชนทั่วไป ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของสุพจน์ เจริญขำ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชรผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจาก การบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลปางมะค่า ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความเที่ยงธรรม มีความ ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรมและจริยธรรม

2.3 จากผลการศึกษาด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมีการบริหารงบประมาณและการจัดทำโครงการต่างๆ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบหรือตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปี และการเปิดเผยต่อสาธารณะ ทั้งนี้ ยังมีข้อเสนอแนะในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้อง

กับการศึกษาของประภาส วรรณทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาคูให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะชน พรอมที่จะได้การตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา

2.4 จากผลการศึกษาด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมสภา รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพฑูริย์, พระรตนินโก (ศรีวิชา) (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดที่มุ่งให้ความสำคัญเรื่องการบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปรายงานอย่างเปิดเผยต่อสาธารณะมีความถูกต้องโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถตรวจสอบได้ นโยบายการบริหารงานมีความชัดเจนไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2.5 จากผลการศึกษาด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำโครงการ/กิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามที่กำหนดไว้และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อีกทั้ง รับฟังปัญหาของประชาชนและพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยความเต็มใจ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของณัด เดชทรัพย์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่าด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุรินทร์ ธีรศิริกุล (2556) ได้ศึกษาเรื่องผู้นำการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากเนื่องจากรายงานแสดงผลการดำเนินงาน ผลดี และผลเสียรวมถึงปัญหาและอุปสรรค ให้ประชาชนรับทราบ และเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลา บันทึกข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ และมีการรายงานผลการ ดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนนั้นให้ประชาชนหรือ ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา/ปฏิรูประบบงานขององค์กรเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ

2.6 จากผลการศึกษาด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดแผนดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ให้ซับซ้อนและใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผลการศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของวรกร พุฒิพงศ์พะยอม (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงาน

ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาพบว่าบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดง มีความคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากเนื่องจากการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมาเป็นไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ อปท. ตั้งเป้าหมายไว้ ผลการปฏิบัติงานของ อปท. จึงสร้างความพึงพอใจ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีการอภิปรายผล ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยที่เพศหญิงมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้เป็นเพราะเพศเป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงอาจมีความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมาภิบาลมากกว่าเพศชาย จึงทำให้ความคิดเห็นประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของวรารกร พุฒิพงศ์พะยอม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดงที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันเนื่องจาก เพศมีผลต่อต่อความคิดเห็นเรื่องสภาพการบริหารงานโดยที่เพศหญิงสนใจและมีความละเอียดในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ได้มากกว่าเพศชาย

3.2 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยที่ประชาชนช่วงอายุ 18-30 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดี มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ข้อสรุปเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีช่วงอายุต่างกัน อาจได้เข้าไปร่วมกับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์, พระรัตนโก (ศรีวิชา) (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัด อุดรธานีโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์แต่ละช่วงอายุ อาจมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักธรรมาภิบาลที่ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรต่างกัน มีความสนใจเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่มีอายุในช่วงอายุ 18-30 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มคนในยุคสมัยใหม่ที่มีความสนใจเรื่องการบริหารของภาครัฐโดยใช้หลักธรรมาภิบาลส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง ประชาชนแต่ละช่วงอายุอาจยังไม่รู้ลึกว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จะเกี่ยวข้องอย่างไรกับชีวิตประจำวัน บางกลุ่มยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จึงทำให้ผลการศึกษาแตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชากรที่มีระดับการศึกษาต่างๆ ได้เข้าใจและรับรู้หลักธรรมาภิบาลอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ผล

การเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งข้อสรุปเช่นนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของสุพจน์ เจริญขำ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีทัศนคติโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.4 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอาชีพ/ตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่ใช้ยึดถือเพื่อปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในทุกอาชีพ/ตำแหน่ง เช่นเดียวกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ข้อสรุปดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูริย์, พระ รตนิโก (ศรีวิชา) (2556) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

9. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ผลการศึกษารวมด้าน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ผลวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ จะพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง/อาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่า เพศเป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน กล่าวคือเพศหญิงอาจมีความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมาภิบาลมากกว่าเพศชาย และประชาชนที่มีช่วงอายุต่างกัน อาจได้เข้าไปร่วมกับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างๆ ได้เข้าใจและรับรู้หลักธรรมาภิบาลอย่างเท่าเทียมกัน และอาชีพ/ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่ใช้ยึดถือเพื่อปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในทุกอาชีพ/ตำแหน่ง เช่นเดียวกัน

3. ผลจากการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการบูรณาการจัดทำประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมถึงการรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน มีการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสุภาพและให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มมีการการบริหารงบประมาณและการจัดทำโครงการต่างๆ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบหรือตรวจสอบการใช้งบประมาณประจำปีและการเปิดเผย

ต่อสาธารณะ การกำหนดเป้าหมายและแผนดำเนินงาน มีระยะเวลากำหนดชัดเจนเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ให้ซ้ำซ้อนและใช้ทรัพยากรและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. ข้อเสนอแนะจากการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติผ่านช่องทางต่างๆ นอกจากการประชาสัมพันธ์เฉพาะบอร์ดของหน่วยงาน เช่น เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และเฟสบุ๊กของหน่วยงานจัดให้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกชุมชนควรให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการปฏิบัติงานหรือการแก้ไขปัญหาต่อผู้บริหารขององค์กรอย่างอิสระมากขึ้น เรื่องข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมีการรับฟังปัญหาของประชาชนและพร้อมที่จะแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยความเต็มใจการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่และควรมีการรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรการบริหารอย่างสม่ำเสมอ

10. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย โดยภาพรวมพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก จึงถือว่าหลักธรรมาภิบาล มีความจำเป็นและสำคัญไม่เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่มีความจำเป็นต่อองค์กรทุกองค์กร แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เจาะจงลงไปเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น แม้ว่าผลการศึกษาจะออกมาทุกด้าน แต่ไม่ควรจะไว้วางใจไปทุกเรื่อง เพราะมนุษย์บางคน บางคน สามารถเปลี่ยนใจได้ง่าย เมื่อต้องการผลประโยชน์ใส่ตัวเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหารและผู้มีส่วนในการขับเคลื่อนองค์กรจะต้องตระหนัก และนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลักของความโปร่งใสตรวจสอบได้ ถือว่าสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในปัจจุบันตามคำกล่าวอ้างพูดถึงอยู่เสมอว่า ท้องถิ่นมีการทุจริตคอร์รัปชันกันมาก จึงต้องให้คำพูด คำนิยามนั้นหมดหายไปให้ได้ โดยการเริ่มต้นจากองค์กรของท่านเอง แล้วจะขยายผลไปยังองค์กรอื่นโดยรวม

1.2 สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ถ้าเทียบกับด้านอื่นๆ แล้ว คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จึงขอให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมได้พัฒนาปรับปรุง แก้ไขการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจัดให้มีเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหา และความต้องการของประชาชนมีการกระจายอำนาจ การบริหารจัดการสู่บุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีส่วนร่วม องค์กรควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และการดำเนินงานในด้านต่างๆ รวมถึงการทำประชาพิจารณ์ ให้ความรู้ความเข้าใจและข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เพียงพอแก่ประชาชน จะทำให้การมีส่วนร่วมมีคุณภาพมากขึ้น

1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ ที่จะต้องใส่ใจและนำไปปฏิบัติ คือ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันเป็นเรื่องสาธารณะ ควรมีการแจ้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องสาธารณะให้มีการเผยแพร่ในหลายช่องทางผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น เว็บไซต์ และเฟสบุ๊กของหน่วยงาน เป็นต้น ซึ่งในอดีตระบบบริหารภาครัฐมักเป็นระบบที่ปิดโดยประชาชนไม่รู้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานของภาครัฐจึงถูกพิจารณาว่าไม่เปิดเผยหรือเป็นความลับหากเมื่อมีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้ทำให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของภาครัฐและให้สิทธิแก่ประชาชนในการยื่นขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยภาครัฐได้ อีกทั้งยังมีการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อสาธารณะผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารหรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น และประชาชนยังมีช่องทางในการร้องเรียนการเสนอความคิดเห็นผ่านทางช่องทางต่างๆ ของรัฐอีกด้วยส่วนนิติภาคประชาชน คือ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้นเนื่องจากกระบวนการได้เปิดกว้างมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องตัวชี้วัดในการพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรูปแบบต่างกัน ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา เนติประวัติ. (2544). การยอมรับรูปแบบการจัดการทางสังคมแบบใหม่ ตามหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์กรภาครัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กุลธนา ธนาพงศธร. (2548). หลักการให้บริการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. (2553). ประมวลชุดวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์, หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์. (2543). กระจกมองมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี. ในการปกครองที่ดี (Good Governance) กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ถนัด เดชทรัพย์. (2550). ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล. (ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). อยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชา ทดสอบและวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 10). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประภาส วรณทอง. (2559). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการเมืองการปกครอง, 6(2), 112-113.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

- พระมหาลำพิ่ง อธิปัตถุญญ. (2546). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระไพฑูริย์ รตนโก ศรีวิชา. (2556). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2544). ภาวะผู้นำและการจูงใจ. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- วรากร พุฒิพงศ์พะยอม. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 3(1), 755-759.
- สุดจิต นิमितกุล. (2543). กระทบวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีการปกครองที่ดี (good governance). กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- สุรินทร์ธร ศิธรกุล. (2556). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ร้อยเอ็ด: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สุพจน์ เจริญขำ. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอ ขามเฒ่าบุรี จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ร้อยเอ็ด: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- Wilson Learning Worldwide Inc. (2006). INTEGRATED LEADERSHIP A Balance of Essence and Form. Retrieved January 9, 2017, from http://wilsonlearning.com/PP_IntegratedLeadership-BalanceForm-US.

